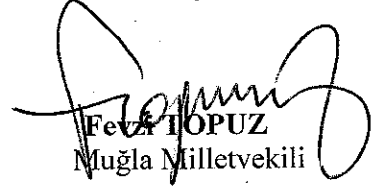

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Bayındırlık ve İskân Bakanı F. Nafiz ÖZAK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Fevzi TOPUZ
Muğla Milletvekili

Türkiye Kadastro, Cumhuriyet yönetiminin ele aldığı ilk konulardan birisidir. Avrupa'daki durum incelendikten sonra yürürlüğe konulan 1925 tarihli ve 658 sayılı Kadastro Yasası, topu topu 4 maddeden oluşmaktadır ve bu yasa gerekçeleriyle birlikte incelendiğinde aradan geçen 80 yılda erişemediğimiz bir içerik tanımlaması yapmaktadır. Öte yandan "Devlet Memurları Kanunu ile numara benzerliği dışında bir ilgisi olmayan 657 sayılı yasa, "Harita Umum Müdürlüğü"nün kuruluşu ile ilgilidir. Bu ardışık 2 yasadaki anlaşılan odur ki, Cumhuriyeti kuranlar, "harita" ve "kadastro" konularını önemsemektedirler.

1925 tarihinde başlayan kadastro süreci, hem politika, hem hukuk, hem uygulama, hem kurum düzleminde çok ilginç gelişmelere sahne olmuştur.

2000'li yılların başında ülkemiz kadastro sistemi bazı sorunlarla karşılaşmıştır:

- Kuruluş kadastro çalışmaları ülke genelinde tamamlanamamış olması,
- Özellikle büyük kentlerinki başta olmak üzere kadastro % 60'ın eskimesi, gereksinimleri karşılayamaması ve yenilenmesi gereği,
- Türkiye kadastrounun yalnızca tapu sicillerini kurma hedefi koymuş olması,
- Türkiye kadastrounun mekansal bilgi sistemlerinin mekansal-temel verilerini üretecek kalitede olmaması,
- Yasal altlıkların yetersizliği,
- Kurumun siyasallaşmasıdır.

Sayılanlar ve diğer sorunlar ortada dururken, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, 2003 yılında birinci öncelik olarak kadastro bitirilmesini belirlemiştir. Bu amaçla 2004 yılında, 11.000 köyün ve bazı yerleşim alanlarının kadastrounun özel sektör eliyle tamamlanmasına yönelmiştir. Kurum tarafından yapılan bilgilendirmelerden, ülkemiz kadastrounun 2008 yılı sonu itibari ile bitmiş olması gerekmektedir. Diğer bir deyişle, 3402 sayılı Kadastro Yasası'nın sahalarda çalışmalar sonuçlandırılmış olup Türk Medeni Kanunu'nun öngördüğü "tapu sicili sistemi" kurulmuş olacaktı. Bu öncelik üsteki saydığımız sorunlarla birlikte çözülmeliydi.

Türkiye kadastrounun % 60'ı eskimiştir, yenilenmesi gerekmektedir. Kadastroun içerik olarak yenilenmesi zorunluluğunun kavranmasında eksikler vardır ve etkisizlikler söz konusudur. Bu konuda akademik çevrelerdeki çabalar, meslek kamuoyu ve siyasetçiler tarafından benimsenmiş değildir. Kurum yöneticileri ise, benimsemiş olsalar bile, değiştirme konusunda çok şey yapmamışlardır.

Kadastroun ülkemizde mülkiyet güvencesi, ekonomi, mekâna yönelik her tür planlama faaliyeti, emlak vergileme ve yargılama için taşıdığı önem, yeterince kavranmış değildir.

Gelişmeler, süreç yönetimi ve bilgi yönetimi kavramlarını ön plana çıkarmaktadır. Kadastro açısından bunun anlamı, e-devlet'in mekansal altyapısının ve temel verilerinin üreticisi olarak kadastroun yeniden kavranmasıdır. Bu noktada öncelikle kadastroun 1934 yılından bu yana aynı içerikte uygulanmasında ısrar edilmesinin sorumluluğunu taşıyanların, bu yanıştan dönmeleri gerektiğini

İçerikle yakından ilintili olarak kadastro yerlerinin coğrafi bilgi sistemlerinin altyapısını oluşturacak kalitede, güncellikte, doğrulukta ve erişilebilirlikte olmasını da bir an önce sağlamak gerekir.

Bu sorunlar ve gerçekler ortada iken, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün yönetim erkinde bulunanların önceliklerin belirlenmesinde gösterdikleri zafiyetleri bir defa daha belirtiyoruz. Kadastro'nun geleceği, yalnızca birkaç üst yöneticiye bırakılamayacak kadar ciddidir, önemlidir.

Türkiye Kadastro'su, var olan içeriğiyle ve üretim sonuçlarıyla bir tıkanma noktasına gelmiştir. İçerik olarak yetersizdir, verilerin kalitesinde sorunlar vardır, bu özelliğinden dolayı mekansal bilgi sistemlerinin temel veri kümesi olabilmesi konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır, altlıkları yetersizdir, uygulanma kabiliyeti olmayan verileri vardır, hukuksal altlıkları ömrünün doldurmuştur. Türkiye Kadastro'sunun % 60'nın yenilenmesi gerektiğini yetkililer söylemektedir.

Bu gelişmeler bağlamında;

1. Dünya ve Avrupa ülkelerinden hangilerinde, kadastro kurumu, asli görevlerinin yanı sıra taşınmaz değerlendirme işiyle uğraşmaktadır? Taşınmaz verilerini saptamakla, saptanmış verileri tutma işi hangi ülkelerde kadastro kurumu tarafından yapılmaktadır? Yoksa kadastro kurumları yalnızca bu verileri tutan kurumlar mıdır?
2. Avrupa ülkeleri 1990'ların başında hukuksal altlıklarını yenileyerek, kadastro verilerinin mekansal bilgi sistemlerinin altlığını oluşturacak duruma getirilmeleri için hukuksal ve organizasyonel önlemler almışlardır. Tapu ve Kadastro genel Müdürlüğü demode olmuş kurumsal yapısıyla, yetersiz hukuksal altlıklarıyla, yetersiz verileriyle coğrafi bilgi sistemlerinin altyapısını ne zaman kurabilecektir?
3. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü şimdiye kadar kadastroya bağlanmış alanın ne kadarlık bir bölümünde, tek bir koordinat sisteminde tanımlanmış, kalite homojenliği olan, hukuksal olarak geçerli sayısal formda, veriyi bilgi sistemi kurma çalışmalarına sunabilmekte midir?
4. Ülkemizin 5 büyük kentinden İstanbul'un kadastro'su 41, Ankara'nın kadastro'su 46, İzmir'in kadastro'su 56, Adana'nın kadastro'su 53, Konya'nın kadastro'su 71 yıl önce tamamlanmışken; bu kadastro'lar eskimiş ve gereksinimleri karşılayamaz durumdayken, önceliğin kadastro'nun bitirilmesine verilmiş olmasının nedenleri nelerdir?
5. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, 2613 sayılı yasanın gerekçesindeki açıklamayla taşınmaz değerlendirme alanıyla ilişkisini 75 yıl önce kesmiştir. Bir kurumsal deneyimi ve organizasyonel yapılanması olmadığı bir alana girme isteğinin bilimsel dayanakları nelerdir?
6. Ülkemizde kuruluş kadastro'su bittiğine göre, 3402 sayılı kadastro yasası ömrünü doldurmuş demektir. Kuruluş kadastro'su sonrası hizmetleri kapsayan yeni bir hukuksal altlık yaratılması için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü neyi beklemektedir?
7. Kuruluş kadastro'sunun bitirilmesi ihalelerinde yıllar itibarıyla kırım oranlarının dağılımı nasıldır? Yüksek kırım nedeniyle ortaya çıkan kalite sorunları için alınan önlemler nelerdir? Hakkında işlem yapılan yüklenici var mıdır? Bu ihalelerde edinilen deneyimler ışığında, yükleniciler yeniden değerlendirilmişler midir?
8. Kuruluş kadastro'su ihalelerinde zorunlu olmayan TAKBİS yazılı kullanımı yeni ihalelerde zorunlu tutulmakta mıdır? Bu ihalelerden sonra ihale kapsamındaki tüm parsellerde ITRF96 sisteminde koordinatlar üretilmiş, hukuksal geçerlilikleri sağlanmış, kalite sorunları çözümlü olunacak mıdır?
9. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün deprem, özellikle de beklenen İstanbul depremi için özel bir çalışması var mıdır?